

Ministerstvo financí
České republiky

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Analýza

NASTAVENÍ ŘÍZENÍ A KONTROLY VEŘEJNÝCH FINANCÍ

VE SPOJENÉM KRÁLOVSTVÍ
VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO
IRSKA

ZPRACOVATEL **ČESKÁ REPUBLIKA – MINISTERSTVO FINANCÍ**
ODBOR 47 – CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA

Obsah

Úvod	2
1 Spojené království Velké Británie a Severního Irska	3
1.1 Veřejná správa	3
1.2 Řízení a kontrola veřejných financí ve Spojeném království	3
1.2.1 Systém a jeho regulace	3
1.2.1.1 Jednotlivé prvky systému řízení a kontroly veřejných financí	3
1.2.1.2 Regulace	4
1.2.2 Centrální harmonizace	6
1.2.3 Interní řízení vynakládání veřejných prostředků	7
1.2.3.1 Principy řízení	7
1.2.3.2 Řídící účetní orgánu státní správy	8
1.2.3.3 Řízení rizik	9
1.2.3.4 Interní audit	10
1.2.3.4.1 Hodnocení kvality interního auditu	12
1.2.3.4.2 Kvalifikace interních auditorů	12
1.2.3.4.3 Výbor pro audit a rizika	12
1.2.4 Nezávislý státní audit	13
1.2.5 Kontrola územní samosprávy	14
1.2.6 Kontrola finanční podpory	14
1.2.7 Přezkum veřejných výdajů	15
1.2.8 Koordinace kontrolních orgánů	16
1.3 Podstatné rysy systému řízení a kontroly veřejných financí ve Spojeném království	16
2 Seznam příloh	18

Úvod

Analýza Nastavení řízení a kontroly veřejných financí ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Analýza“) je zpracována jako součást projektu „Posílení řízení a kontroly veřejných financí“ z Programu Řádná správa Fondů EHP a Norska 2014-2021, Programové oblasti 16 - Řádná správa věcí veřejných, Odpovědné instituce (dále jen „Projekt“).¹

Hlavními cíli Projektu je získat nezávislé hodnocení stávajícího stavu řízení a kontroly veřejných financí, identifikovat hlavní nedostatky a jejich příčiny a připravit návrh věcného záměru zákona o řízení a kontrole veřejných financí včetně důkladné argumentace pro prosazení změny a hodnocení dopadu navrhované regulace.

Pro dosažení cílů Projektu bylo stanoveno několik dílčích aktivit, z nichž jednou je „získání know-how a shromáždění dobré praxe ostatních evropských zemí v oblasti legislativy řízení a kontroly veřejných financí“. V rámci této aktivity realizuje Ministerstvo financí České republiky několik zahraničních studijních cest následovaných zpracováním identifikovaných zkušeností, osvědčených postupů a formulací použitelných doporučení. Výstupem každé této cesty je analýza nastavení řízení a kontroly veřejných financí ve vybraných státech, v tomto případě ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“).

Tato analýza se bude zabývat především činnostmi Pokladnice Jejíchho Veličenstva, Vládní agentury pro interní audit a Národního kontrolního úřadu („National Audit Office“, dále také „NAO“) v Anglii a nebude brát v úvahu specifika pro území Skotska, Walesu, Severního Irska a korunních závislých území (dependence). V rámci studijní cesty absolvovala delegace Ministerstva financí České republiky schůzky se zástupci Vládní agentury pro interní audit („Government Internal Audit Agency“ dále také „GIAA“) a zástupci Pokladnice Jejíchho Veličenstva (dále také „HM Treasury“). Dodatečně proběhla také online schůze se zástupci Národního kontrolního úřadu.

Hlavními tématy osobních jednání bylo nastavení vnitřního kontrolního systému, interního auditu a finanční či jiné obdobné kontroly v orgánech veřejné správy. Daná témata byla předmětem diskuse nejen z hlediska jejich legislativního ukotvení a teoretických možností aplikace, ale také z hlediska jejich praktické aplikovatelnosti, problematických oblastí a osvědčených postupů nad rámec zákonných povinností.

Dalšími vstupy do Analýzy jsou vedle informací získaných při osobních jednáních dále britské legislativní zdroje, metodické materiály (především od GIAA a HM Treasury) a vyplněná část „Dotazníku o finanční kontrole a auditu“ týkající se interního auditu. Dotazník tvoří Přílohu č. 1 Analýzy.

¹ Více informací o Projektu je zveřejněno na internetových stránkách Ministerstva financí České republiky: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/posileni-rizeni-a-kontroly-verejnych-fin/zakladni-informace>

1 Spojené království Velké Británie a Severního Irska

1.1 Veřejná správa

V Anglii je veřejná správa základně členěna na centrální (státní) správu a místní (územní) samosprávu.

Centrální správu tvoří 23 ministerských orgánů („ministerial departments“) v čele s politickým zástupcem (ministrem). Rezorty jednotlivých ministerstev se skládají z ministerstva samotného, jakožto ústředního vládního orgánu centrální správy a jemu podřízených institucí. Počet podřízených institucí je mezi jednotlivými resorty ministerstev velmi variabilní, a to v rozmezí od 0 do 46 podřízených organizací². Vedle ministerstev a jejich resortů je zřízeno značné množství nevládních centrálních orgánů, agentur a dalších veřejných orgánů.

Místní správa je na centrální správě autonomní a je oprávněna provádět v mezích zákona své vlastní řízení a nakládat s vlastním rozpočtem. Místní samospráva je čtyřstupňová – zahrnuje regiony, hrabství, okresy a obcí (města a farnosti/obce).³ Výkonné pravomoci na jednotlivých úrovních místní samosprávy se liší s ohledem na historická specifika jednotlivých oblastí. Vliv čtyřstupňového členění na principy a pravidla řízení a kontroly veřejných financí je vzhledem k pravomocem a odpovědnostem vyplývajícím z anglosaského práva pro účely Analýzy zanedbatelný a souhrnně budou tyto územní jednotky uváděny jako místní samospráva.

Nejnižší územní jednotky mají ve Spojeném království výrazně vyšší průměrný počet obyvatel, než je tomu v České republice. Zatímco ve Spojeném království je přibližně 9 000 obcí na 66 milionů obyvatel (tj. v průměru jedna obec na 7 333 obyvatel), v České republice je zřízeno 6 254 obcí při 10 701 777 obyvatelích (tj. v průměru jedna obec na 1 711 obyvatel).

1.2 Řízení a kontrola veřejných financí ve Spojeném království

1.2.1 Systém a jeho regulace

1.2.1.1 Jednotlivé prvky systému řízení a kontroly veřejných financí

Systém řízení a kontroly veřejných financí ve Spojeném království zahrnuje následující složky:

- Interní řízení vynakládání veřejných prostředků
 - Principy řízení
 - Interní audit
 - Řízení rizik

² Seznam ministerstev a podřízených organizací je dostupný online na <https://www.gov.uk/government/organisations>

³ Jedná se o zjednodušený model správního členění, v závislosti na specifikách jednotlivých územních celků je správní členění Spojeného království složitější a jeho přesnější definice není pro účely této Analýzy potřebná.

- Nezávislý audit územních samosprávných celků
- Nezávislý státní audit
- Kontrola dotací poskytovatelem
- Přezkum veřejných výdajů („spending review“)

1.2.1.2 Regulace

Regulace systému řízení a kontroly veřejných financí je ve Spojeném království značně odlišná od regulace v České republice. Místní anglosaské zvykové právo tuto oblast upravuje minimálně, většina regulačních prvků vychází ze **standardů a metodických materiálů**, které publikuje zpravidla HM Treasury ve spolupráci s GIAA.

Oblasti řízení a kontroly veřejných financí ve Spojeném království se dotýkají primárně tyto právní předpisy:⁴

- **Zákon o místním auditu** – Zákon upravující povinnost auditu účetní závěrky subjektů místní samosprávy.
- **Zákon o založení Národního kontrolního úřadu** – Zákon upravující činnost a postupy orgánu nezávislého auditu ve veřejné správě.
- **Zákon o podvodech** – Zákon stanovující osobní trestní odpovědnost za podvody a obdobné jednání.

Vládní standardy vydávané HM Treasury jsou **povinny aplikovat** všechny ústřední vládní orgány, jejich použití v dalších organizacích veřejného sektoru je dobrovolné a doporučeno. Standardy obsahují i požadavky, které povinné subjekty musejí splnit, tyto požadavky se však týkají pouze dodržování obecných principů, nikoliv konkrétních postupů. Oblast řízení a kontroly veřejných financí upravují především následující standardy:⁵

- **Funkční vládní standard č. 1: Funkce vládních organizací** – Standard upravuje základní vztahy mezi vládními organizacemi, vládou a veřejností tak, aby výkon státní správy vedl k naplňování potřeb státu a jeho občanů. Jedná se o úvodní standard, jehož hlavním účelem je vytvořit funkční rámec a prostředí pro aplikaci dalších vládních standardů v ministerských orgánech a jejich podřízených organizacích a dalších orgánech vykonávajících vládní funkce.
- **Funkční vládní standard č. 6: Finance** – Standard se zaměřuje na principy dlouhodobého a krátkodobého výkonového plánování, rozpočtování, finanční procesy orgánu a principy manažerského a finančního výkaznictví. Finanční výkaznictví se dále řídí navazujícím Manuálem finančního výkaznictví⁶, který vychází z Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).
- **Funkční vládní standard č. 9: Interní audit** – Standard definuje základní principy interního auditu, jeho funkce, nezávislost, plánování, výkon a hodnocení.

⁴ Níže uvedené zákony tvoří přílohy č. 2 až 4 Analýzy

⁵ Níže uvedené vládní standardy tvoří přílohy č. 5 až 9 Analýzy, všechny standardy jsou dostupné online na stránce <https://www.gov.uk/government/collections/functional-standards>

⁶ Manuál finančního výkaznictví tvoří přílohu č. 10 Analýzy

- **Funkční vládní standard č. 13: Boj proti podvodům** – Standard definuje základní principy pro prevenci podvodného jednání a pro účinný boj proti podvodnému, úplatkářskému a korupčnímu jednání ve vládních orgánech veřejné správy. Důraz je ve standardu kladen na stanovení odpovědnosti, nastavení kontrolních procesů a šíření etických zásad a povědomí o problematice podvodného jednání.
- **Funkční vládní standard č. 15: Dotace** – Standard se zaměřuje na řízení prostředků z dotačních titulů, hodnocení jejich rizik, monitoring výkonnosti a nastavení informačního prostředí vhodného pro účelnou a efektivní správu dotačních prostředků.

Prvky řízení rizik, odpovědnostního řízení, plánování a vykazování jsou obsaženy napříč všemi vládními standardy. Všechny standardy (i některé níže uvedené metodické materiály) obsahují přesné vymezení pojmů „shall, should, may, might, can, is/are“ (tj., co organizace „musí, měla by, může, je“) – toto vymezení napomáhá dle vyjádření zástupců GIAA k jednoznačnosti a konzistentní pochopitelnosti textu.

Malé množství povinností vyplývajících ze zákonných předpisů je doplněno o robustní soustavu metodik, kterými se subjekty veřejné správy řídí dle principu „comply or explain“ – tedy „vyhov nebo vysvětli“. Tento princip klade na veřejné subjekty požadavek, aby v metodických materiálech obecně stanovené principy a postupy buďto aplikovali, nebo aby dostatečně zdůvodnili, proč určitý princip/určitý postup neaplikují. V Analýze používaný obrat „měl by“ je tedy nutné chápat jako obecnou povinnost určitý postup použít, nicméně s výjimkou dobře odůvodněných případů. Hlavními metodickými materiály upravujícími oblast řízení a kontroly veřejných financí jsou:⁷

- **Nakládání s veřejnými prostředky** – Jedná se o základní metodický materiál upravující procesy vynakládání veřejných prostředků.
- **Oranžová kniha: Principy a koncepty řízení rizik** – Metodický materiál upravuje principy řízení rizik v orgánech veřejné správy.
- **Zelená kniha: Odhady a hodnocení v ústředních vládních institucích** – Metodický dokument zaměřený na zásady hodnocení politik, programů a projektů. Metodika také Poskytuje návrhy postupů pro monitorování a hodnocení před, během a po implementaci daného programu či projektu.
 - **Doplňková metodika k Zelené knize: Value for Money** – Metodický materiál zaměřený na dosahování optimální užitné hodnoty za veřejné prostředky. Cílem materiálu je nasměrovat vedení orgánu k stanovení strategických cílů, navazujících programů a projektů tak, aby bylo dosaženo co nejvyšší přidané hodnoty.
- **Standard interního auditu ve veřejném sektoru** – Metodický materiál určený pro řídicí účetní, správní rady, členy výboru pro audit a pro další vedoucí pracovníky orgánů veřejné správy. Standard upravuje funkci interního auditu pro organizace veřejné správy v souladu s mezinárodním rámcem „International Professional Practices Framework (IPPF)“ vydávaným Institutem Interních Auditorů (IIA).

⁷ Níže uvedené metodické dokumenty tvoří přílohy č. 11 až 25 Analýzy

- **Rámec pro hodnocení kvality interního auditu** – Metodický materiál shrnující doporučené postupy pro realizaci hodnocení kvality interního auditu v souladu se Standardy interního auditu ve veřejném sektoru.
- **Kodex dobrého řízení ministerských orgánů** – Metodický dokument upravující zásady organizačního řízení pro vládní orgány státní správy. Kodex vychází z principů Corporate governance pro soukromý sektor, je však upraven tak, aby odpovídal specifikám vládních organizací. Předmětem kodexu je především rozdělení odpovědností, stanovení role správní rady orgánu, principy řízení rizik a řízení podřízených organizací.
 - **Návodné postupy pro naplňování Kodexu dobrého řízení ministerských orgánů** – Metodický dokument rozšiřující „Kodex dobrého řízení ministerských orgánů“ o doporučené praktické postupy vedoucí k naplňování kodexu.
 - **Kodex pro řízení společností ve Spojeném království** – Kodex dobrého řízení určený pro soukromé společnosti vydává Rada pro finanční výkaznictví (profesní organizace). Na přiměřené užití zásad tohoto kodexu se odkazuje „Kodex dobrého řízení ministerských orgánů“ v případě nevládních orgánů veřejné správy.
- **Příručka Výboru pro audit a zajišťování rizik** – Metodický materiál navazuje na „Kodex dobrého řízení ministerských orgánů“ a nastiňuje praktické principy pro fungování Výboru pro audit a zajišťování rizik v ministerských orgánech.
 - **Checklist účinnosti Výboru pro audit a zajišťování rizik** – Metodický materiál sloužící k zjištění úrovně účinnosti Výboru pro audit a zajišťování rizik formou jednoduchých ANO/NE otázek.
- **Rámec pro ujišťování** – Metodický materiál sloužící řídicím účetním a správním radám k vytvoření podmínek pro získání přiměřeného ujištění o správném nastavení, funkčnosti a účinnosti odpovědnostní struktury, vnitřního kontrolního systému a řízení rizik dané organizace. Rámec zakládá vnitřní prostředí organizací na tzv. tří liniích obrany.
- **Příručka přežití řídicího účetního** – Metodický materiál určený řídicím účetním státního orgánu jako podpůrný zdroj příkladů dobré a špatné praxe této profese.
- **Specifikace externího hodnocení kvality** – Metodický materiál upravující hlavní zásady externího hodnocení kvality interního auditu.
- **Místní audit v Anglii** – Metodický materiál navazující na Zákon o místním auditu.

1.2.2 Centrální harmonizace

Obdoba centrální harmonizační jednotky ve Spojeném království neexistuje. Harmonizace finančního řízení a kontroly veřejných financí (především pak harmonizace interního auditu u organizací státní správy) je z většiny zajišťována od HM Treasury ve spolupráci s Vládní agenturou pro interní audit. Harmonizace je docilováno prostřednictvím výše uvedených metodických materiálů, které jsou nezávazné, nicméně jejich aplikační princip „Comply or Explain“ je v kontextu místního zvykového práva a důrazu na osobní odpovědnost dostačující pro úpravu a harmonizaci většiny oblastí finančního řízení a kontroly veřejných financí.

Za účelem harmonizace a zefektivnění funkcí interního auditu ve státní správě byla vládou Spojeného království zřízena Vládní agentura pro interní audit, jejíž činnost je financována z rozpočtu HM Treasury. GIAA byla vytvořena za účelem výkonu a harmonizace interního auditu v celé státní správě, jako reakce na zjištění Národního kontrolního úřadu, který ve svém

doporučení⁸ konstatoval, že kvalita interního auditu napříč státní správou je značně rozdílná a že interní auditoři by měli více spolupracovat s HM Treasury a navzájem mezi sebou pro docílení konzistentnějších výsledků. Hlavním účelem zřízení této organizace je napomáhat organizacím státní správy k efektivnější správě veřejných prostředků, řízení rizik a nastavení vnitřních kontrolních systémů.

K harmonizaci výkonu jednotlivých profesí státní služby napomáhá britský kompetenční model státní služby, ta je nezávisle na vládě vedena státním tajemníkem. Model rozeznává 28 profesí státní služby a vymezuje pro každou z těchto profesí kompetenční rámec standardů⁹, kterého by se měli státní zaměstnanci držet při výkonu dané profese. U některých profesí (např. u profese interního auditu a u profese finančního řízení zahrnující profesi řízení rizik) je v rámci uveden také odkaz na kompetentní osobu – vedoucího profese, který podává výklad k výkonu profese a k případným nejednoznačnostem v kompetenčním rámci.

1.2.3 Interní řízení vynakládání veřejných prostředků

1.2.3.1 Principy řízení

Základní principy pro řízení finančních prostředků v organizacích veřejné správy jsou popsány v metodickém materiálu Nakládání s veřejnými prostředky („Managing Public Money“, dále jako „MPM“), který základní principy definuje, nicméně zdůrazňuje, že obsah dokumentu není nadřazen užívání „zdravého rozumu“. Materiál MPM doplňuje principy prezentované v metodickém materiálu „Kodex dobrého řízení ministerských orgánů“, který je určený ministerstvům na rozdíl od MPM, které je určeno pro všechny subjekty veřejné správy.

Základní hodnoty, jejichž naplňování se dle MPM očekává při poskytování veřejných služeb, jsou: poctivost, nestrannost, otevřenost, odpovědnost, přesnost, férovost, integrita, transparentnost, objektivita a spolehlivost. Tyto hodnoty mají být dodržovány při naplňování následujících základních principů poskytování veřejných služeb z veřejných prostředků:

- Zákonnost činností vč. dodržení zamýšleného smyslu zákonů
- Provádění činností ve veřejném zájmu
- Dodržování vysokých etických standardů
- Dosahování „Value for Money“¹⁰

⁸ Zpráva Národního kontrolního úřadu o efektivnosti interního auditu ve státní správě je přílohou č 26 Analýzy.

⁹ Seznam profesí a odkazy na jednotlivé kompetenční rámce jsou dostupné online na stránce: <https://www.gov.uk/government/organisations/civil-service/about>

¹⁰ Výraz „Value for Money“, tedy „optimální užitná hodnota za vynaložené prostředky“ shrnuje významově principy účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti. Dle vyjádření zástupců HM Treasury lze výraz interpretovat větou „Chceme vynaložit méně zdrojů, abychom dosáhli stejných nebo vyšších výstupů a/nebo dosáhnout vyšších výstupů při vynaložení stejného nebo nižšího množství zdrojů“ – přičemž výstupy vždy musejí být v souladu s cíli a strategiemi organizace a ty musejí být v souladu s cíli a strategiemi vlády.

V oblasti správy veřejného majetku materiál MPM uvádí, že od každé organizace veřejného sektoru se očekává, že zpracuje a každoročně aktualizuje strategii správy majetku jakožto součást ročního plánu provozu organizace.

Na řídicí procesy, které mají vést k řádnému plnění cílů a rozpočtů organizací, v souladu se záměry parlamentu, dohlíží HM Treasury (viz kapitola 1.2.7) v rámci přezkumu rozpočtových výdajů.

Orgány veřejné správy zřizují správní radu složenou z vedoucích pracovníků a nevýkonných odborníků ze soukromého sektoru. Rada dohlíží na hospodaření podřízených subjektů a konkretizuje politiku ministra / ředitele orgánu.

Kromě níže popsané funkce řídicího účetního zřizují ministerské orgány funkci finančního ředitele (specifika výkonu funkce jsou předmětem přílohy 4.1 MPM). Je doporučena dobrou praxí, aby funkce finančního ředitele byla zřízena i v dalších orgánech veřejné správy. Hlavními činnostmi finančního ředitele instituce jsou v oblastech interních kontrol následující¹¹:

- koordinace procesů plánování a sestavování rozpočtu,
- uplatňování disciplíny ve finančním řízení, včetně řízení bankovníctví, dluhů a peněžních toků, s vhodným oddělením povinností,
- příprava včasných a smysluplných manažerských informací,
- zajištění spolupráce organizace s finančními úřady,
- výběr, plánování a dohled nad investičními projekty,
- zajištění efektivity a hodnoty za vynaložené prostředky v činnostech organizace a
- poskytování informací výboru pro audit.

1.2.3.2 Řídicí účetní orgánu státní správy

V orgánech státní správy musí být zřízena funkce tzv. „řídicího účetního“ („Accounting Officer“). Tato funkce musí být zřízena ve všech ministerstvech a jim podřízených organizacích, vládních agenturách a dalších státních orgánech uvedených v kapitole 3 MPM.

Řídicí účetní je odpovědný parlamentu za kvalitu řízení dané organizace, za její správu veřejných prostředků a s tím spojeného nastavení vnitřních kontrol, řízení rizik i plnění rozpočtu organizace. Při nastavování všech uvedených interních postupů musí řídicí účetní dle MPM zohledňovat specifika dané organizace (velikost, organizační strukturu, personální zajištění, činnost apod.).

Řídicí účetní může být předvolán do parlamentu (resp. k parlamentnímu Výboru pro veřejné účty) k vysvětlení ekonomické situace organizace. Řídicí účetní se rovněž podílí na přípravě rozpočtu organizace, a to především tím, že se připomínkuje návrh jejího rozpočtu vytvořený HM Treasury a navrhuje výkonnostní rozpočtové ukazatele.

Řídicího účetního jmenuje v ústředních vládních orgánech HM Treasury. Řídicím účetním je ze strany HM Treasury jmenován tajemník (stálý vedoucí) daného úřadu, resp. obdobu této

¹¹ Činnosti finančního ředitele jsou zpravidla vykonávány v kooperaci s řídicím účetním, který je za finanční řízení organizace odpovědný parlamentu

funkce, nejedná-li se o ministerstvo. Řídící účetní spolupracuje s vedoucím dané organizace (v případě ministerstva s ministrem), kterého má vést k vedení úřadu v souladu s právem, doporučenými postupy a očekáváními parlamentu a veřejnosti. Řídící účetní v této souvislosti dbá na účelnost, efektivnost, hospodárnost a střídmost (umírněnost) vynakládání veřejných prostředků a je povinen informovat HM Treasury a NAO o nelegálně či nevhodně vynaložených prostředcích.

Společně s výroční zprávou orgánu státní správy vydává řídící účetní „Prohlášení o správě a řízení“, ve kterém popisuje, jakým způsobem v daném roce plnil své správcovské povinnosti. Prohlášení se dělí na tři hlavní části: Corporate governance, řízení rizik a v některých orgánech dohled nad plněním místních povinností (přenesená působnost od ministerstva). Prohlášení je zásadní také pro útvar interního auditu, popř. pro auditory NAO, pro které je výchozím podkladem pro hodnocení efektivity správy daného orgánu.

1.2.3.3 Řízení rizik

Principy řízení rizik pro veřejnou správu vycházejí především z kapitoly a přílohy č. 4.3 MPM a z metodického materiálu „Oranžová kniha: Principy a koncepty řízení rizik“ který je rovněž určen pro všechny organizace veřejného sektoru. K metodice Oranžová kniha byly vydány tři podpůrné metodické materiály:¹²

- Příručka pro stanovení akceptovatelné úrovně rizikovosti v organizaci
- Rámec potřebných manažerských schopností a dovedností pro řízení rizik
- Příručka dobré praxe vykazování rizik

Hlavními principy řízení rizik dle Oranžové knihy jsou:

- A. Řízení rizik musí být nezbytnou součástí správy a řízení organizace a to řízena na všech úrovních řízení a kontroly.
- B. Řízení rizik musí být nedílnou součástí všech organizačních činností tak, aby efektivně podporovalo rozhodovací procesy pro dosahování cílů organizace.
- C. Manažeři rizik musí spolupracovat a musejí být informováni nejlepšími dostupnými informacemi a odbornými znalostmi.
- D. Procesy řízení rizik by měly být strukturovány tak, aby zahrnovaly:
 - a. procesy pro identifikaci a hodnocení rizik za účelem stanovení prioritního pořadí, ve kterém by měla být rizika řízena;
 - b. výběr, návrh a implementaci možností léčby rizik, které podporují dosažení zamýšlených výsledků a řídí rizika na přijatelné úrovni;
 - c. návrh a provoz integrovaného a přehledného nástroje pro monitoring rizik; a
 - d. procesy vedoucí k včasnému, přesnému a užitému hlášení rizik pro zvýšení kvality rozhodovacích procesů a podporu řídicích a dozorčích orgánů při plnění jejich povinností.
- E. Řízení rizik se musí kontinuálně zlepšovat prostřednictvím učení a zkušeností.

Pro správu operativních rizik se dle Oranžové knihy užívá klasický model tří linií obrany, ve kterém je však třetí linie (tedy interní audit) rozšířena i o audit externí ze strany Národního

¹² Níže uvedené metodické materiály tvoří přílohy č. 27 až 29 Analýzy

kontrolního orgánu. Cíle auditů od interních auditorů a od externího auditora mohou být přitom prakticky stejné, hlavním rozdílem je okruh uživatelů, kterým jsou výsledky auditu určeny – zatímco výsledky interního auditu jsou striktně interní a apolitické (podávány jsou řídicímu účetnímu, nikoliv ministrovi), výsledky auditu provedeného Národním kontrolním orgánem jsou určeny jak pro parlament, tak pro širokou veřejnost.

V celé metodické publikaci je kladen značný důraz na řízení rizik jako součást rozhodovacích procesů při variantních řešeních. Vedle rizik jsou takto identifikovány i příležitosti, tedy rizika s pozitivním výsledkem, které mají řídicí pracovníci rovněž brát v úvahu.

Dále je kladen důraz na skutečnost, že řízení rizik není možné chápat jako pojem shodný s minimalizací/odstraněním rizik. Řízení rizik je dle MPM proces zahrnující také určení akceptovatelné úrovně rizikovosti jako celku, tedy rizikovosti, která je považována za přijatelnou/nepřijatelnou pro chod organizace a pro plnění jejich cílů, a to na úrovni rizikovosti celkové, nikoliv pouze na úrovni konkrétních identifikovaných rizik. Dle vyjádření zástupců HM Treasury je takové chápání rizik napříč státní (potažmo celou veřejnou) správou nutno neustále rozvíjet formou metodické podpory, a to s ohledem na komplexnost tématu zasahujícího do veškerých činností organizací.

Za stanovení úrovně akceptovatelné rizikovosti je odpovědný řídicí účetní, který také musí být schopen tuto úroveň obhájit např. v případě dotazu ze strany parlamentu či Národního kontrolního orgánu. Dle vyjádření zástupců HM Treasury se ojedinele stává, že je jako nevyhovující řízení rizik shledána i situace, při které je řídicím účetním nastaven proces řízení rizik s až příliš nízkou tolerancí rizika. Takové řízení rizik je pak považováno za nevhodné a do jisté míry i neúčelné, jelikož zcela odstranit rizika a fungovat na úrovni jejich nulové akceptovatelnosti je v praxi nemožné.

Pojištění, jako možnost řízení rizik, MPM přímo nezakazuje. Nicméně, kvůli předpokládané nízké získané hodnotě této služby pro daňové poplatníky v porovnání s nutnými peněžními výdaji z veřejného rozpočtu, pojišťování ve většině případů nedoporučuje.

1.2.3.4 Interní audit

Vedle metodické činnosti provozované ve spolupráci s HM Treasury působí GIAA také jako státní poskytovatel služeb interního auditu. Původním cílem zřízení GIAA bylo dle vyjádření jejich zástupců kompletní sjednocení poskytování služeb interního auditu pod tuto organizaci. Aktuálně auditní služby GIAA využívá 13 z 16 ministerstev (nejsou započteny další ministerské orgány) a přes 130 organizací státní správy. Dle vyjádření zástupců GIAA dále proběhne poslední fáze centralizace služeb interního auditu pod tuto organizaci kolem roku 2025, kdy bude zajištění služeb interního auditu skrze GIAA pro orgány státní správy povinné.

Doposud se organizace veřejné správy do spolupráce zapojují zcela dobrovolně. Vysoký poměr zapojených ministerstev je dle vyjádření zástupců GIAA způsoben především dobrou praxí a výhodami, které GIAA prezentuje. Hlavní výhody zajištění služeb interního auditu od GIAA dle zástupců této organizace jsou:

- Úspory z rozsahu plynoucí z centralizace služby interního auditu
- Kvalitnější zajištění interního auditu z důvodu snazšího sdílení praktických zkušeností a vysoké koncentrace zkušených auditorů v jedné organizaci
- Jednoduchý výkon mezirezortních průřezových auditů

- Sjednocení informačních a komunikačních nástrojů pro tok auditních informací napříč organizacemi a tedy efektivnější využívání dat
- Konzistentní výkon služby interního auditu s lépe srovnatelnými výsledky

Dle vyjádření zástupců NAO naplňuje centralizace interního auditu ve státní správě svůj účel v souladu s doporučeními NAO, která vedla ke vzniku GIAA. Za výrazně přínosnou považují zástupci NAO lepší obecnou koordinovanost interního auditu a díky průřezovému meziresortnímu nadhledu GIAA i lepší zaměření auditů podle rizik.

Hlavním zdrojem pro nastavení interního auditu v organizacích státní správy je Funkční vládní standard č. 9 o interním auditu a Standard interního auditu ve veřejném sektoru. Oba standardy vychází z mezinárodního rámce „International Professional Practices Framework (IPPF)“ vydávaného Institutem Interních Auditorů (IIA), od kterého se liší pouze v několika oblastech specifických pro veřejný sektor.¹³

Vládní standardy jsou dle principu „Comply or Explain“ povinny aplikovat všechny ministerské orgány a jejich podřízené organizace. Základními principy interního auditu uvedenými ve vládním standardu jsou:

- 1) Cíle interního auditu musejí být v souladu s vládní politikou, organizačními cíli a riziky.
- 2) Interní auditoři mají odpovídající přístup k informacím pro plnění svých povinností, včetně možnosti sdělovat bez překážek auditní zjištění.
- 3) Auditní práce jsou zadávány auditorům s požadovanou schopností, kapacitou, odborností a náležitou odbornou péčí.
- 4) Zjištění interního auditu jsou řádně evidována, sdílena a využívána k zlepšování účelnosti a efektivity organizace a k dosažení větší přidané hodnoty.
- 5) Jsou dodržovány kodexy chování a etiky veřejné služby a kodexy souvisejících profesí.

Vládní standard klade důraz také na zpětnou vazbu auditovaných útvarů/zaměstnanců vůči útvaru zajišťujícím interní audit. Dle vyjádření zástupců GIAA organizační zpětná vazba významně napomáhá zlepšit kvalitu služeb interního auditu prostřednictvím lepšího pochopení potřeb organizace a vnímané kvality poskytování.

Interní audit v organizaci veřejné správy je možné zajistit zřízením vlastního útvaru interního auditu, zřízením sdílené služby interního auditu mezi více organizacemi nebo úplným outsourcingem interního auditu na externího poskytovatele auditorských služeb. Dle vyjádření zástupců GIAA je u organizací, které nevyužívají služby GIAA častý outsourcing interního auditu na poskytovatele služeb ze soukromého sektoru.

Vedoucí útvaru interního auditu (resp. vedoucí týmu interního auditu při poskytování interního auditu sdílenou popř. externí formou) je za efektivnost, účelnost a celistvost výsledků interního auditu odpovědný řídicímu účetnímu. Příjemcem výsledků interního auditu naopak není politický vedoucí dané instituce (ministr), kterému jsou dle vyjádření zástupců

¹³ GIAA postupuje dle uvedených metodických materiálů, jejichž aplikaci specifikuje ve vlastním manuálu interního auditu, který tvoří přílohu č. 30 Analýzy

GIAA předkládány zprávy o výsledcích interního auditu pouze v ojedinělých případech, a to vždy na pokyn řídicího účetního.

Dle vyjádření zástupců GIAA spolu navzájem jednotlivé útvary interního auditu spolupracují na vertikálních a horizontálních meziresortních průřezových auditech. Této spolupráce značně ubylo zřízením GIAA (v roce 2015), jelikož mnoho organizací státní správy začalo využívat auditorských služeb GIAA – tím se plánování a výkon průřezových auditů značně zjednodušil pro všechny organizace využívající služeb interního auditu GIAA.

Organizace na místní úrovni řízení stát metodicky příliš neupravuje, mnoho subjektů místní samosprávy nicméně dle vyjádření zástupců GIAA využívá Standard interního auditu ve veřejném sektoru, který vydává Autorizovaná organizace pro veřejné financí a účetnictví („Chartered Institute of Public Finance and Accountancy“, dále jako „CIPFA“) ve spolupráci s HM Treasury, IIA a dalšími relevantními subjekty.

1.2.3.4.1 Hodnocení kvality interního auditu

Dle standardu IPPF jsou orgány se zavedeným interním auditem povinny zajistit externí hodnocení kvality interního auditu alespoň jednou za 5 let. Výběr externího hodnotitele (především požadavky na jeho odbornost a nezávislost) je vedoucí útvaru interního auditu povinen projednat se správní radou dané organizace (resp. její obdobou v závislosti na typu organizace). Dle vyjádření zástupců GIAA není v praxi tento požadavek často naplňován.

Interní hodnocení (sebehodnocení) kvality interního auditu má být zajištěno vedoucím útvaru interního auditu. Sebehodnocení poté slouží mj. jako stěžejní podklad pro externí hodnocení kvality interního auditu.

1.2.3.4.2 Kvalifikace interních auditorů

Vládní standard interního auditu požaduje, aby vedoucí útvaru interního auditu byl autorizovaným členem Institutu interních auditorů, měl kvalifikaci Poradního výboru účetních orgánů (Consultative Committee of Accountancy Bodies „CCAB“) nebo disponoval jinou rovnocennou kvalifikací.

Vedoucí útvaru interního auditu by měl zajistit, aby se na jednotlivých auditních úkonech podílely osoby s potřebnou odborností, pečlivostí, profesionalitou a nezávislostí. Konkrétnější požadavky na odbornost, kvalifikaci či certifikaci řadových interních auditorů nejsou stanoveny.

1.2.3.4.3 Výbor pro audit a rizika

Správní rada zřizuje Výbor pro audit a zajišťování rizik, který má být z většiny složen z neexekutivních členů a neexekutivní člen mu má také předsedat. Řídicí účetní a finanční ředitel organizace by se měli pravidelně účastnit schůzí výboru pro audit a rizika.

Účelem výboru je podporovat vedení organizace a řídicího účetního při výkonu kontroly: řízení, rizik, kontrolního prostředí, zakázek na služby interní audit, externího auditu, výkonu interního auditu a integrity účetní závěrky a výroční zprávy.

1.2.4 Nezávislý státní audit

Nezávislým státním kontrolním orgánem je Národní kontrolní úřad („National Audit Office“). NAO je zastupován generálním auditorem („Comptroller and Auditor General“), což je vládní úředník dolní komory parlamentu odpovědný za dohled nad kvalitou účetnictví a finančního výkaznictví ve veřejné správě. Generálního auditora jmenuje královna a odvolán může být pouze se souhlasem obou komor parlamentu.

NAO může vykonávat audit ve všech organizacích, které využívají veřejné prostředky, tedy jak prostředky ze státního rozpočtu, tak z územních rozpočtů. NAO vykonává dva typy auditů:

- Finanční audit výkaznictví – audit poskytující ujištění, že závěrečné účty jednotky neobsahují materiální chyby a že vykazované transakce jsou v souladu se schváleným rozpočtem. Výstupem auditu je výrok generálního auditora, který musí být obsažen ve výroční zprávě všech ministerstev a dalších ústředních státních orgánů (neminiisterské ústřední orgány, které mají mít výroční zprávu auditovanou generálním auditorem, klasifikuje Úřad vlády).
- Audit Value for Money – audit účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků a souladu hospodaření orgánu se zájmy a cíli stanovenými parlamentem. Výstupem auditu je Value for Money Report obsahující doporučení, který je předkládám parlamentnímu Výboru pro veřejné účty. Následně je na zhodnocení Výboru pro veřejné účty, kterými z předložených reportů se bude dále zabývat.¹⁴ Kontrolované subjekty nejsou ze zákona povinné dále informovat NAO o způsobu implementace jeho doporučení, dle vyjádření zástupců NAO tuto součinnost však zpravidla úřad vyžaduje a kontrolované subjekty informace poskytují – pokud doporučení nebylo dle uvážení NAO vhodně implementováno, je o této skutečnosti opět informován Výbor pro veřejné účty.

Soukromoprávní organizace, jejichž zřizovatelem/vlastníkem je stát (státní společnosti), musejí mít účetní závěrku ověřenou nezávislým auditorem. Pouze u společností, které Úřad vlády klasifikuje jako neresortní veřejné orgány, musí audit účetní závěrky provádět NAO – tyto účetní závěrky musí obsahovat výrok generálního auditora.

Zákonné požadavky na kvalifikaci auditorů NAO neexistují.

NAO má zřízen jak vlastní útvar interního auditu, tak si zajišťuje audit externí.

Na činnost NAO dohlíží parlamentní Výbor pro veřejné účty, který schvaluje rozpočet úřadu, kontroluje jeho výdaje a výkonnost a jmenuje nevýkonné členy a externího auditora úřadu.

¹⁴ Výbor je oprávněn, obdobně jako NAO, se výdaji zabývá pouze z hlediska jejich účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti, nikoliv z hlediska jejich politického smyslu a směru (pro hodnocení těchto hledisek existují jiné parlamentní výbory). Z toho důvodu si Výbor pro veřejné účty zpravidla (dle vyjádření zástupců NAO) předvolává pouze řídicího účetního daného orgánu a nikoliv jeho politického představitele (ministra).

1.2.5 *Kontrola územní samosprávy*

Územní samosprávné celky jsou povinny nechat si roční účetní závěrku auditovat nezávislým auditorem, který audit vykonává dle Zákona o místním auditu, resp. dle Kodexu auditorské praxe¹⁵, který dle Zákona o místním auditu vydává a spravuje NAO.

Územní celky jsou v tomto ohledu povinny zřídit tzv. „auditorský panel“, který slouží jako nezávislý poradní a kontrolní orgán v otázkách vztahu auditora a auditovaného celku. Nezávislost auditorského panelu má být zajištěna jeho složením – členy panelu jmenuje zastupitelstvo, většina členů však musí být na zastupitelstvu nezávislá¹⁶ a to včetně předsedy panelu.

Zřízení útvaru interního auditu není pro subjekty územní samosprávy povinné, je to však ze strany HM Treasury doporučeno s ohledem na výši rozpočtu a složitost organizačního členění obce.

Územní samosprávný celek také může být kontrolován Národním kontrolním úřadem, popř. poskytovatelem dotace, je-li územní celek jejím příjemcem.

1.2.6 *Kontrola finanční podpory*

Pro poskytování finanční podpory z veřejných rozpočtů musí být poskytovatel zmocněn příslušnou legislativou. Samotný proces poskytování finanční podpory včetně kontroly nakládání s podporou je poté upraven rámcovými dokumenty mezi poskytovatelem a příjemcem. Na vládních stránkách gov.uk je poskytnut vzor pro dohodu mezi poskytovatelem a příjemcem finanční podpory, který tvoří přílohu č. 32 Analýzy.

Za správnost dotačních postupů a za vynaložení veřejných prostředků v souladu s principy MPM odpovídá řídicí účetní poskytovatele – ten je tedy zároveň odpovědný za nastavení a funkčnost kontrolních procesů. Kontrola čerpání finanční podpory má probíhat na základě vyhodnocení rizik. Pokud je daná oblast dotace, či příjemce vyhodnocen jako zvláště rizikový, měl by poskytovatel trvat i na provedení kontroly externím subjektem (nezávislým auditorem).

Základní principy, kterých se má řídicí účetní při stanovování dotačních pravidel držet, jsou uvedeny ve Funkčním vládním standardu č. 15 o dotacích. Těmito principy jsou:

- 1) Cíle dotačních titulů jsou v souladu s cíli vlády a cíli organizace.
- 2) Tento standard má být použit přiměřeně a vhodně a odrážet se v celkovém přístupu k řízení organizace a kontrolám s ohledem na přijatou rovnováhu příležitostí a rizik.
- 3) Dotace jsou poskytovány v nejlepším zájmu veřejnosti, veřejných financí a jejich poskytování probíhá v souladu s MPM.
- 4) Financování je spravováno s optimální účinností, hospodárností, účinností a obezřetností tak, aby se maximalizovala získaná hodnota za veřejné peníze (tedy tak, aby byl naplňován princip Value for Money).

¹⁵ Kodex auditorské praxe tvoří přílohu č. 31 Analýzy

¹⁶ Kritéria nezávislosti definuje Program 4 Zákona o místním auditu

- 5) Odpovědnosti jsou definovány tak, aby jejich vztahy byly vzájemně konzistentní a aby byla odpovědnost sledovatelná na všech úrovních řízení.
- 6) Jsou dodržovány kodexy chování a etiky veřejné služby a souvisejících profesí.

Poskytovatel i příjemce dotace poskytnuté z veřejných prostředků mohou být také kontrolováni Národním kontrolním úřadem.

1.2.7 Přezkum veřejných výdajů

HM Treasury je parlamentu odpovědné za dohled nad dodržováním státního rozpočtu. V této souvislosti HM Treasury provádí přezkum veřejných výdajů (tzv. „spending review“), což je mezivládní (meziresortní) přezkum záměrů a cílů resortů spojený s analýzou výdajových programů a navazujících projektů. Výsledkem je přidělení víceletých rozpočtových limitů. Pravidla, podle kterých rozpočtové rámce HM Treasury tvoří, jsou stanovena v Konsolidovaných rozpočtových pokynech (CBG)¹⁷.

V rámci spending reviews jsou konkrétní výdajové limity dle vyjádření zástupců NAO stanovovány i na základě konzultací mezi HM Treasury a jednotlivých ministerských orgánů. V rámci těchto konzultací je kladen důraz na přidanou hodnotu, která vznikne pro daňového poplatníka vztaženou k výši a meziroční změně rozpočtovaných prostředků.

Přezkum může být zaměřený na jednotlivé výdajové aspekty subjektů státní správy, nebo může jít o komplexní přezkum výdajů státní správy (komplexní přezkum byl zpravidla prováděn za dvouleté období).

Orgány státní správy jsou povinny vynakládat prostředky v souladu se stanovenými finančními limity a jsou povinny získat souhlas HM Treasury před uskutečněním výdaje nad rámec limitu nebo přijetím závazku, který by mohl k takovému výdaji vést. Souhlas HM Treasury je požadován také v případě, kdy transakce přesahuje delegovanou pravomoc organizace nebo pokud jde o novou (výjimečnou) transakci, či transakci s přesahem do jiných odvětví veřejného sektoru.

Veřejné výdaje jsou kontrolovány prostřednictvím rozpočtového systému v souladu s fiskální politikou a cíli vlády. Pokud ministerský či jiný ústřední orgán státní správy v daném roce překročí rozpočtové limity, či jiným způsobem nepovoleně použije veřejné prostředky, aplikuje HM Treasury některé z následujících postupů vedoucích k nápravě porušení:

- V případě potřeby HM Treasury sníží rozpočet orgánu v příštím roce o stejnou částku.
- HM Treasury může uložit i další sankce, např. snížení přenesené pravomoci.
- Orgán bude také čelit nezávislému vyšetřování ze strany NAO (i z hlediska dodržení principů 3E, resp. „Value for Money“), který výsledky prezentuje parlamentu.
- Řídící účetní a ministr budou poté předvoláni k parlamentnímu slyšení, aby nadměrné či chybně vynaložené výdaje vysvětlili.

¹⁷ Konsolidované rozpočtové pokyny pro období 2021 – 2022 tvoří přílohu č. 33 Analýzy

Výše uvedené opravné prostředky se nemusejí aplikovat v případech, kdy byl orgán oprávněn rozpočet změnit, např. v případech, kdy nemohl předpovídat určitou událost, které se zároveň nebylo možné vyvarovat. Případné obdobné výjimky posuzuje HM Treasury.

Obdobný proces stanovení víceletého rozpočtového rámce a schvalování výdajů by dle MPM měl existovat i mezi ministerským orgánem a jeho podřízenými/financovanými organizacemi.

1.2.8 Koordinace kontrolních orgánů

V systému kontrol ve Spojeném království není velké množství kontrolních orgánů, jejichž plánovací a výkonnou činnost by dle vyjádření zástupců GIAA bylo nutné koordinovat na zákonné úrovni. Metodické materiály upravující kontrolní činnosti obecně konstatují, že orgány by měly spolupracovat na dosažení veřejného zájmu.

Dle vyjádření zástupců NAO se auditoři úřadu nespolehnají na výsledky interních auditů provedených v organizacích státní správy, tyto výsledky však používají jako jeden z vstupních podkladů pro vlastní auditní činnost.

1.3 Podstatné rysy systému řízení a kontroly veřejných financí ve Spojeném království

Hodnocení, které z rozdílných aspektů systému řízení a kontroly veřejných financí v jednotlivých státech lze považovat za silné či slabé stránky a srovnání s Českou republikou, bude především předmětem veřejných konzultací a diskuse se zainteresovanými subjekty v další části Projektu. Pro hodnocení silných a slabých stránek slouží následující výčet jako přehled podstatných rysů britského systému řízení a kontroly veřejných financí, kterými se odlišuje od systému českého:

- *Vnitřní kontrolní systém a interní audit jsou upraveny pouze na metodické úrovni dle principu „Comply or Explain“ (aplikuj nebo vysvětli), konkrétní postupy nejsou právně stanoveny, praktická implementace principů však zpravidla vede k robustnímu systému postupů.*
- *Metodické materiály pro interní audit i pro finanční výkaznictví vycházejí z mezinárodních standardů (IPPF od IIA, resp. IFRS v případě výkaznictví).*
- *Za funkčnost a efektivnost vnitřního kontrolního systému, interního auditu, finančního řízení a řízení rizik organizace a za dodržení rozpočtu organizace se parlamentu odpovídá řídicí účetní.*
- *Řídicího účetního jmenuje v ústředních vládních orgánech HM Treasury. Řídicím účetním je ze strany HM Treasury jmenován tajemník (stálý vedoucí) daného úřadu.*
- *Při řízení rizik je kladen důraz na komplexní pojetí rizik a příležitostí organizace, jako integrální součást manažerského rozhodování při udržování akceptovatelné úrovně rizikovitosti.*
- *Většina ústředních orgánů státní správy si nechává službu interního auditu zajišťovat od Vládní agentury pro interní audit, která byla vládou založena s cílem harmonizace interního auditu napříč státní správou. Zajištění interního auditu touto organizací bude pravděpodobně pro orgány státní správy v budoucnu povinné.*
- *Organizace státní správy, které nevyužívají služeb Vládní agentury pro interní audit, zpravidla službu interního auditu outsourcují od podnikatelských subjektů.*

- Vedoucí útvaru interního auditu by v souladu s mezinárodními standardy měl být certifikovaným členem Institutu interních auditorů, popř. disponovat certifikací obdobné úrovně.
- Organizace se zřízeným interním auditem zřizují také Výbor pro audit a rizika, který koordinuje funkce externího a interního auditu a dohlíží na jejich nezávislost.
- Útvar interního auditu by v soulad s mezinárodními standardy měl alespoň jednou za 5 let absolvovat externí hodnocení kvality. Tento požadavek není v praxi vždy naplňován.
- Národní kontrolní úřad („NAO“, obdoba českého „NKÚ“) je oprávněn auditovat subjekty, které využívají veřejné finanční prostředky, nerozlišuje za tímto účelem, zda se jedná o prostředky z rozpočtu státního či rozpočtu územního samosprávného celku. NAO vykonává finanční audity a audity „Value for Money“ (komplexní pojem pro principy 3E).
- NAO vydává každoročně stanovisko k účetní závěrce ústředních orgánů. Státní organizace, které nemusejí mít stanovisko od NAO, si nechávají účetní závěrku přezkoumat nezávislým auditorem.
- HM Treasury odpovídá parlamentu za zajištění dohledu nad dodržováním státního rozpočtu v souladu s cíli stanovenými vládou. V této souvislosti provádí HM Treasury meziresortní přezkumy (tzv. „spending review“) záměrů, cílů, projektů a programů vedoucích k veřejným výdajům a na základě těchto přezkumů stanovuje víceleté rozpočtové limity, které jsou ústřední orgány povinny dodržovat.
- Pokud ministerský či jiný ústřední orgán překročí neoprávněně rozpočtové limity stanovené HM Treasury v rámci spending review, aplikuje HM Treasury některé z těchto kroků vedoucích k nápravě porušení: snížení rozpočtu orgánu v dalším roce, uvalení nefinančních sankcí (např. snížení přenesené pravomoci), podrobení orgánu vyšetřování ze strany NAO, předvolání ministra/ředitele a řídicího účetního k parlamentnímu slyšení na vysvětlení neoprávněného překročení.
- Územní samosprávné celky jsou povinny nechat si účetní závěrku přezkoumat nezávislým auditorem.
- Územní celky jsou povinny zřídit tzv. „auditorský panel“, který slouží jako nezávislý poradní a kontrolní orgán v otázkách vztahu auditora a auditovaného celku.
- Obecná kontrola zaměřená na vynakládání výdajů územního samosprávného celku neexistuje, výdaje mohou být kontrolovány v rámci kontroly ze strany Národního kontrolního úřadu nebo v rámci kontroly nakládání s dotačními prostředky.
- Za kontrolu vynakládání dotačních prostředků je vždy odpovědný jejich poskytovatel a kontrolní mechanismy k tomu určené vychází ze smluvního vztahu mezi poskytovatelem a příjemcem dotace. Poskytování dotačních prostředků může kontrolovat také Národní kontrolní úřad.

2 Seznam příloh

Všechny přílohy Analýzy jsou přiloženy v originálním anglickém znění.

Příloha č.:

1. Dotazník o finanční kontrole a auditu vyplněný od GIAA
2. Zákon o místním auditu
3. Zákon o založení Národního kontrolního úřadu
4. Zákon o podvodech
5. Funkční vládní standard č. 1: Funkce vládních organizací
6. Funkční vládní standard č. 6: Finance
7. Funkční vládní standard č. 9: Interní audit
8. Funkční vládní standard č. 13: Boj proti podvodům
9. Funkční vládní standard č. 15: Dotace
10. Manuál finančního výkaznictví
11. Nakládání s veřejnými prostředky (MPM)
12. Oranžová kniha: Principy a koncepty řízení rizik
13. Zelená kniha: Odhady a hodnocení v ústředních vládních institucích
14. Doplnková metodika k Zelené knize: Value for Money
15. Standard interního audit ve veřejném sektoru
16. Rámec pro hodnocení kvality interního auditu
17. Kodex dobrého řízení ministerských orgánů
18. Návodné postupy pro naplňování Kodexu dobrého řízení ministerských orgánů
19. Kodex pro řízení společností ve Spojeném království
20. Příručka Výboru pro audit a zajišťování rizik
21. Checklist účinnosti Výboru pro audit a zajišťování rizik
22. Rámec pro ujišťování
23. Příručka přežití řídicího účetního
24. Specifikace externího hodnocení kvality
25. Místní audit v Anglii
26. Zpráva Národního kontrolního úřadu o efektivnosti interního auditu ve státní správě
27. Příručka pro stanovení akceptovatelné úrovně rizikivosti v organizaci
28. Rámec potřebných manažerských schopností a dovedností pro řízení rizik
29. Příručka dobré praxe vykazování rizik
30. Manuál interního auditu GIAA
31. Kodex auditorské praxe
32. Vzor dohody mezi poskytovatelem a příjemcem finanční podpory
33. Konsolidované rozpočtové pokyny pro období 2021-2022
34. Prezentace kontrolního rámce GIAA
35. Prezentace zdrojů GIAA
36. Prezentace interního auditu GIAA
37. Prezentace Zelené knihy HM Treasury
38. Prezentace spending review HM Treasury
39. Užitečné zdroje ke správnému řízení veřejné správy